

AAK-001-001466

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Economics : Paper - VIII

(Macro Economics - II)

(Elective - 1) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001466

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ પ્રશ્ન સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.
(૩) પ્રશ્ન નં. ૨ થી પના જવાબો આંતરિક વિકલ્પના આધારે આપો.

1 આંતરિક વિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : 20

- (1) ઉત્પાદન અને રોજગારીનું નિર્ણાયક પરિબલ નીચેના માંથી કોને ગણવામાં આવે છે ?
(A) કુલ પરવઠાને (B) કુલ અસરકારક માંગને
(C) વ્યાજદરને (D) કુલ મૂડીરોકાણને
- (2) વપરાશ ખર્ચ કઈ બાબત પર આધાર રાખે છે ?
(A) આવકનું પ્રમાણ
(B) વપરાશ વૃત્તિ
(C) આવકનું પ્રમાણ અને વપરાશવૃત્તિ
(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
- (3) મુક્ત અર્થતંત્રમાં કઈ બેકારી અપવાદરૂપ જોવા મળે છે ?
(A) અનૈચ્છિક બેકારી (B) ઐચ્છિક બેકારી
(C) પ્રચ્છન્ન બેકારી (D) મોસમી બેકારી
- (4) કેવું અર્થતંત્ર સરકારના હસ્તક્ષેપથી મુક્ત હોય છે ?
(A) સમાજવાદી અર્થતંત્ર (B) મિશ્ર અર્થતંત્ર
(C) સામ્યવાદી અર્થતંત્ર (D) મુક્ત અર્થતંત્ર

- (5) વ્યાપારચક્રના કયા તબક્કામાં ઉત્પાદન ખર્ચ ઓછું આવે છે ?
- (A) તેજના તબક્કામાં (B) મંદીના તબક્કામાં
(C) ઓટના તબક્કામાં (D) સુધારણાના તબક્કામાં
- (6) પ્રો.પીગુના મતે કઈ બેકારી માટે મજૂરસંઘો અને સરકારની નીતિ જવાબદાર છે ?
- (A) સંક્રાંત બેકારી (B) સક્રીય બેકારી
(C) અનૈચ્છિક બેકારી (D) ઐચ્છિક બેકારી
- (7) નીચેનામાંથી કયા સિદ્ધાંતોનો સમાવેશ વ્યાપારચક્રના વાસ્તવિક સિદ્ધાંતોમાં થાય છે ?
- (A) અલ્પ વપરાશનો સિદ્ધાંત (B) માનસશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત
(C) સૂર્યબિંદુનો સિદ્ધાંત (D) નાણાકીય સિદ્ધાંત
- (8) પ્રો.હાયકના મત મુજબ બધી બચતો _____ જાય છે ?
- (A) બેંકમાં (B) મૂડી રોકાણમાં
(C) વપરાશી ખર્ચમાં (D) મોજશોખના ખર્ચમાં
- (9) પ્રો.હાયકનાં સિદ્ધાંતને નાણાના કયા સિદ્ધાંત તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) અતિ રોકાણના (B) અલ્પ રોકાણના
(C) મધ્યમ રોકાણના (D) પ્રત્યક્ષ રોકાણના
- (10) પૂર્ણ રોજગારી પ્રાપ્ત થઈ ગયા પછી ઉત્પાદનના સાધનોની માંગ વધતાં શેમાં વધારો થાય છે ?
- (A) સીમાંત ખર્ચ (B) વૈકલ્પિક ખર્ચ
(C) કુલ ઉત્પાદન ખર્ચ (D) સરેરાશ ખર્ચ
- (11) વ્યાપાર ચક્રનો માનસશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત કયાં અર્થશાસ્ત્રી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ છે ?
- (A) પ્રો.જેવન્સ (B) પ્રો.જોસેફ શુમ્પીટર
(C) પ્રો.પીગુ (D) પ્રો.હાયક

- (12) A. P. C. = _____ ?
 (A) 1-APS (B) 1+APS
 (C) APC-1 (D) એક પણ નહીં
- (13) સરેરાશ બચતવૃત્તિ એટલે _____ ?
 (A) A.P.S (B) 1-APC
 (C) S/y (D) ઉપરના તમામ
- (14) કેવાં પરિવર્તનનોને અર્થતંત્રની એક સામાન્ય ઘટના ગણવામાં આવે છે ?
 (A) બિનઆર્થિક પરિવર્તનો (B) સામાજિક પરિવર્તનો
 (C) આર્થિક પરિવર્તનો (D) સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનો
- (15) કુગાવાને નિયંત્રિત કરવા માટે નીચેના માંથી વહીવટી નીતિના કયા સાધનનો ઉપયોગ થઈ શકે ?
 (A) ઉત્પાદન વૃદ્ધિને પ્રોત્સાહન
 (B) વેચનદરનું નિયંત્રણ
 (C) માપબંધી દાખલ કરવી
 (D) ઉપરોક્ત ત્રણેય સાધનનો
- (16) વ્યાપારચક્રમાં તેજી મંદિના તબક્કાઓ કેવા હોય છે ?
 (A) પરાવલંબી વિકસિત
 (B) સ્વયં વિકસિત
 (C) પરસ્પરાવલંબી વિકસિત
 (D) ઉપર માંથી એક પણ પ્રકારના નહીં
- (17) કુગાવો જ્યારે અમુક વસ્તુઓ પુરતો મર્યાદિત હોય ત્યારે તેને કેવો કુગાવો કહેવામાં આવે છે ?
 (A) આંશિક (B) અલ્પકાલીન
 (C) પૂર્ણ (D) દિર્ઘકાલીન
- (18) અલ્પકાલીન કુગાવાનો સમયગાળો કેવો હોય છે ?
 (A) ટૂંકો (B) લાંબો
 (C) મધ્યમ (D) અતિ લાંબો

(19) જ્યારે વધારે પડતું નાણું ઓછીચીજ વસ્તુઓ પાછળ પડે છે ત્યારે કેવો કુગાવો સર્જાય છે ?

- (A) નફાપ્રેરીત કુગાવો (B) માંગ જન્ય કુગાવો
(C) ખર્ચજન્ય કુગાવો (D) વેચન પ્રેરીત કુગાવો

(20) સરકાર દ્વારા જે ખર્ચ કરવામાં આવે તે ઉત્પાદન વૃદ્ધિકરનાર ન હોય તો તે ખર્ચને શું કહેવામાં આવે છે ?

- (A) મૂડી મુલક ખર્ચ (B) મહેસુલી ખર્ચ
(C) બિન ઉત્પાદકીય ખર્ચ (D) ઉત્પાદકીય ખર્ચ

2 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 10

- (1) “પુરવઠો પોતાની માંગ સર્જે છે.” - સમજાવો.
(2) વેતનકાપના સિદ્ધાંતની સમીક્ષા કરો.

3 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 10

- (1) રોજગારીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સમજાવો.
(2) પ્રો.હોટ્ટેનો વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

- (1) રોજગારીના પ્રશિષ્ટ અને કેઈન્સના સિદ્ધાંતની તુલના કરો
(2) વ્યાપારચક્રના તબક્કાઓ વિશે નોંધ લખો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

- (1) આર્થિક પરિવર્તનનોના પ્રકારો સમજાવો
(2) પ્રો.હોયેકના વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 14

- (1) કુગાવાના નિયંત્રણ માટેની નાણાકીય નીતિ
(2) કુગાવાનું વિષયક
(3) ચાલતો કુગાવો અને ઘોડાપુર કુગાવો
(4) કુગાવાની મધ્યમ અને બાંધીઆવક વાળા વર્ગ પર અસરો સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answer of all questions in main answer sheet.
(2) Figures in the right side indicate marks.
(3) Give answer question no 2 to 5 on the basis of internal

1 M.C.Q. : 20

- (1) From the following, which is the determinant factor of production and employment ?
(A) Total Supply
(B) Total Effective Demand
(C) Interest Rate
(D) Total Investment
- (2) On which factor consumption expenditure depends ?
(A) Income
(B) Propensity to consume
(C) Income and Propensity to consume
(D) None
- (3) Which type of unemployment is exception in free economy ?
(A) Involuntary Unemployment
(B) Voluntary Unemployment
(C) Disguised Unemployment
(D) Seasonal Unemployment
- (4) Which type of economy is free from government's intervention ?
(A) Socialist Economy
(B) Mixed Economy
(C) Communist Economy
(D) Free Economy

- (5) In which stage of trade cycle production cost increase ?
- (A) In the boom phase (B) In Depression phase
(C) In Recession phase (D) In Recovery phase
- (6) According to Pigou, which employment is created by the policy of government and trade cycle ?
- (A) Frictional Unemployment
(B) Active Unemployment
(C) Involuntary Unemployment
(D) Voluntary Unemployment
- (7) From the following, which principle is a part of real theory of trade cycle ?
- (A) Under Consumption Theory
(B) Psychological Theory
(C) Sunspot Theory
(D) Monetary Theory
- (8) According to Prof. Hayek all saving go to _____.
- (A) Bank
(B) Investment
(C) Consumption expenditure
(D) Luxury expenditure
- (9) Which principle of money is considered as Prof. Hayek's principle ?
- (A) Excessive Investment (B) Under Investment
(C) Medium Investment (D) Direct Investment
- (10) After getting full employment, which increases after the increase in demand for production factors
- (A) Marginal Cost
(B) Opportunity Cost
(C) Total Production Cost
(D) Average Cost

- (11) Who presented the psychological theory of trade cycle ?
- (A) Prof. Jevons
 (B) Prof. Joseph Schumpeter
 (C) Prof. Pigu
 (D) Prof Hayec
- (12) A.P.C. = _____.
- (A) $1-APS$ (B) $1+APS$
 (C) $APC-1$ (D) None
- (13) Average Propensity to Saving means ?
- (A) A.P.S. (B) $1-APC$
 (C) S/y (D) All
- (14) What type of fluctuations are considered as the routine event ?
- (A) Non Economic Fluctuations
 (B) Social Fluctuations
 (C) Economic Fluctuations
 (D) Cultural Fluctuations
- (15) To control inflation which instrument of administration policy can be utilized ?
- (A) Promotion to production increase
 (B) Regulation of wage rates
 (C) Credit Control
 (D) All
- (16) In trade cycle what types stages regarding boom and depression ?
- (A) Dependable (B) Self Generated
 (C) Interdependent (D) None
- (17) When inflation is limited only to certain commodities, then it is called which type of inflation ?
- (A) Partial (B) Short Period
 (C) Perfect (D) Long term

- (18) What is the time period of short term inflation ?
 (A) Short (B) Long
 (C) Medium (D) Very Long
- (19) When more money is required to be paid for goods, then which type of inflation is created ?
 (A) Profit Pull inflation
 (B) Demand Pull inflation
 (C) Cost pull inflation
 (D) Wage pull inflation
- (20) If the expense incurred by the government does not help increasing production, is called what ?
 (A) Capital Expenses
 (B) Revenue Expenses
 (C) Unproductive Expenses
 (D) Productive Expenses

- 2** Answer any one question : **10**
 (1) Explain "Supply creates its own demand".
 (2) Evaluate the wages cut theory
- 3** Answer any one question : **10**
 (1) Explain the modern theory of employment
 (2) Explain trade cycle theory of Prof. Hawtry.
- 4** (a) Write short note : (any one) **8**
 (1) Compare classical theory and Keynesian theory of employment
 (2) Write note the stages of trade cycle
- (b) Write short note : (any one) **8**
 (1) Explain types of economic functions
 (2) Evaluate Prof. Hayek's trade cycle theory.
- 5** Answer in brief any two of the following : **14**
 (1) Monetary Policy to control inflation
 (2) Vicious Circle of Inflation
 (3) Walking inflation and galloping inflation
 (4) Explain effect of inflation on middle class and fix income group.